

урок 12 *Розвиток драматургії : соціально - побутові та історичні драми та комедії. Від аматорських гуртків до професійного “театру корифеїв”.*

Завдання: опрацювати тему, написати опорний конспект у робочий зошит; переглянувши відео *“Театр корифеїв”*, скоригувати конспект (О.Слоньовська укр літ 10 клас стор 59 - 69; О.І. Борзенко Українська література 10 клас рівень стандарту стор 53 - 56) .

ТЕМА

Театр корифеїв — перший професійний український театр. Його було відкрито 1882 року в Єлисаветграді, і в цей рік український театр відокремився від польського та російського.

Засновником театру був Марко Кропивницький, що володів усіма театральними професіями. Після

нього найдіяльнішим був Микола Садовський, що боровся за українське слово та український театр за часів їх заборони.

Із Театром корифеїв також пов'язані імена Марії Заньковецької, Петра Саксаганського.

Вистава «По ревізії» 1885 року. Стил ь синкретичного театру, що поєднував драматичне й комедійне дійство з музичними, вокальними

сценами, включаючи хорові й танцювальні ансамблі, вражав суто народною свіжістю й несхожістю на жодний існуючий театр.

Скрізь, де українські актори давали вистави, вони мали незмінний успіх.

1907 р. Миколі Карповичу

Садовському вдалося відкрити в Києві

постійний Український театр. У репертуарі театру були такі вистави, як

«Запорожець за Дунаєм», «Продана наречена», «Галька», «Катерина», «Енеїда» Котляревського. Сміливою перемогою стала постановка українською мовою «Ревізора» Гоголя.

М.Садовський зробив свій стаціонарний театр по-справжньому народним не тільки в репертуарі, але й у доступності його відвідування.

Ціни на квитки були значно нижчими за інші київські театри. Театр Садовського проіснував сім років, до початку Першої світової війни, коли царською владою було закрито не тільки театр, а й усі українські газети, журнали, книгарні.

Учасники українського театру корифеїв:

- І.Карпенко-Карий
- Марко Кропивницький
- Михайло Старицький
- Микола Садовський
- Панас Саксаганський
- Марія Заньковецька
- Марія Садовська та ін.

1882 р. - Марко Кропивницький створив у Єлисаветграді (нині Кіровоград) першу українську професійну трупу (Театр корифеїв). У 1883 році в Одесі трупа відкрила сезон п'єсою "Наталка Полтавка" І. Котляревського.

Багато сил театру також віддав драматург М. Старицький.

Труднощі, з якими довелося зіткнутися українському професійному театру:

1. Емський указ 1876 року, який забороняв виставляти п'єси українською мовою.
2. Українські народні пісні виконувалися французькою мовою.
3. На сцену не допускалася перекладна драматургія.
4. Усі ролі представників вищих верств мали виконуватися російською мовою.
5. Заборонялося відтворення історичних подій, які б нагадували колишні вольності.
6. Зміст п'єс міг торкатися лише селянського побуту або кохання.
7. Разом з українською п'єсою мала виставлятися російська на стільки ж актів.
8. Тяжке матеріальне становище.

Засновник трупи М. Кропивницький був:

- актором
- режисером
- драматургом
- композитором
- виконавцем музичних творів
- художником
- педагогом
- організатором театральної справи.

Для збагачення репертуару були створені такі п'єси:

- "Ой не ходи, Грицю, та й на вечорниці", "Не судилося", "Талан", "Маруся Богуславка" М. Старицький
- "Дай серцю волю, заведе в неволю", "Доки сонце зійде, роса очі виїсть", "Глитай, або ж Павук" М. Кропивницький
- "Мартин Боруля", "Хазяїн", "Сто тисяч" І. Карпенко-

У 1885 році театральна трупа розділилася: М. Старицький відокремився від М. Кропивницького.

1907 р. - М. Садовський відкрив постійний український театр.